

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 3650
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13.08.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14725 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/9148, 7/9153, 7/9154, 7/9161, 7/9162, Muğla Milletvekili Metin ERGUN'a ait 7/9149, Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/9150, Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI'ya ait 7/9151, Ordu Milletvekili Rahmi GÜNER'e ait 7/9152, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/9155, 7/9156, Muğla Milletvekili Gürol ERGİN'e ait 7/9157, 7/9158, 7/9160 ve Ankara Milletvekili Tekin BİNGÖL'e ait 7/9159 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüş 7/9148, 7/9153, 7/9154, 7/9161, 7/9162 (5 sayfa)
2. Görüş 7/9149 (2 sayfa)
3. Görüş 7/9150 (2 sayfa)
4. Görüş 7/9151 (3 sayfa)
5. Görüş 7/9152 (3 sayfa)
6. Görüş 7/9155, 7/9156 (3 sayfa)
7. Görüş 7/9157, 7/9158, 7/9160 (13 sayfa)
8. Görüş 7/9159 (4 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Tekin BİNGÖL****Ankara Milletvekili****Esas No****:7/9159**

Küresel ısınmanın etkisiyle mevsimlerde gözlenen olağandışı gelişmeler, sosyo-ekonomik anlamda olumsuz etkilerde bulunmaktadır. Bu olumsuz etkilerden biri de Türkiye havuç üretiminin yüzde 50'sini, Ankara'nın tüm sebze ihtiyacının yüzde 30'unu karşılayan Ankara ilinin Beypazarı ilçesinde yaşanmıştır. Ankara'nın Beypazarı ilçesine bağlı Kırbaşı Beldesi ile birlikte 5 köyde 12 Temmuz 2009 Pazar akşamı yaklaşık 30 dakika süren ceviz büyüklüğündeki dolu, tarım arazilerine çok büyük zarar vermiştir. Beypazarı ilçesi Kırbaşı Beldesi ile birlikte Dikmen, Oymaağaç, Tacettin, Kırşeyhler ve Mahmutlar Köylerinde yaklaşık 50-55 bin dekarlık bir alan zarar görmüştür. Özellikle Kırbaşı Beldesi'nde buğday ekili 10-12 bin dekarlık alan; ayrıca, aynı beldede 2 bin dekarlık marul, ıspanak, havuç arazisi dolu yağışı ile tamamen yerle bir olmuştur. Yine aynı beldede 5 bin dönümlük' çerezlik ayçiçeği tamamen kırılmıştır. Beypazarı İlçe Tarım Müdürlüğü'nün Ankara İl Tarım Müdürlüğü'ne yazdığı rapor ise durumun vahametini daha iyi gözler önüne sermektedir. Rapordan elde edilen bilgiler şöyledir: Dikmen Köyü'nde dolu yağışının etkili olduğu yaklaşık 7000-10000 dekar arasında ekili arazide, 3000-4000 dekar çerezlik ayçiçeği, 2000-3000 dekar hububat (arpa-buğday), 2000-2500 dekar sebze (havuç başta olmak üzere), marul (iceberg), ıspanak, kabak ekili olup, ayçiçeğinde yaklaşık yüzde 60-80, hububatta yüzde 50-80, sebzede ise yüzde 100 oranında zarar verdiği tespit edilmiştir. Oymaağaç Köyü'nün dolu yağışı olan kır bölgesinde yaklaşık 10000-12000 dekar arasında ekili arazi mevcut olup, 6000-7000 dekar çerezlik ayçiçeği, 2000-2500 dekar hububat (arpa-buğday), 2500-3000 dekar sebze (havuç başta olmak üzere), marul (iceberg), ıspanak ekili olup, ayçiçeğinde yaklaşık yüzde 70-80, hububatta yüzde 50-60, sebzede ise yüzde 100 oranında zarar verdiği tespit edilmiştir. Tacettin Köyü'nde dolu yağışı etkili olan yaklaşık 15000-16000 dekar arasında ekili arazi mevcut olup, 4000-5000 dekar çerezlik ayçiçeği, 8000-10000 dekar hububat (arpa-buğday), 2500-3000 dekar sebze havuç başta olmak üzere, marul (iceberg), ıspanak ekili olup, ayçiçeğinde yaklaşık yüzde 60-80, hububatta yüzde 40-80, sebzede ise yüzde 100 oranında zarar verdiği tespit edilmiştir. Kırbaşı Beldesi'nde ise dolu yağışı yaklaşık 15000-17000 dekar arasında ekili araziye etkilemiş, bu alanda 4000-5000 dekar çerezlik ayçiçeği, 10000-12000 dekar hububat (arpa-buğday), 1000-1500 dekar sebze (havuç başta olmak üzere), marul (iceberg), ıspanak, kabak ekili olup, ayçiçeğinde yaklaşık yüzde 50-70, hububatta yüzde 30-70, sebzede ise yüzde 100 oranında zarar verdiği tespit edilmiştir. Kırşeyhler Köyü'nde ise yaklaşık 14000-15000 dekar arasında ekili arazi etkilenmiştir. Bu arazide, 4000-5000 dekar çerezlik ayçiçeği, 6000-7000 dekar hububat (arpa-buğday), 2000-2500 dekar sebze havuç başta olmak üzere, marul (iceberg), ıspanak, kabak ekili olup, ayçiçeğinde yaklaşık yüzde 60-80, hububatta yüzde 40-80, sebzede ise yüzde 100 oranında, yeni ekilen havuçlarda ise yüzde 40-60 oranında zarar verdiği tespit edilmiştir. Mahmutlar Köyünün dolu yağışına maruz kalan bölgelerinde yaklaşık 8000-10000 dekar arasında ekili arazide, 4000-5000 dekar çerezlik ayçiçeği, 4000-5000 dekar hububat (arpa-buğday) mevcuttur. Bu alanda ekili ayçiçeğinde yaklaşık yüzde 60-80, hububatta ise yüzde 30-80 oranında zarar tespit edilmiştir. Geçen yıl mazot, elektrik, gübre ve tohum gibi girdilerdeki aşırı yüksek fiyatlarla ekilen bu araziler; Tarım Kredi Kooperatifleri, resmi ve özel bankalardan alınan kredilerle ekilebilmiştir. Ve elde edilecek mahsullerin satışı ile ancak bu borçlar kapatılabilecektir. Bu yıl ise köylüler dolu yağışı ile birlikte yaşadıkları afet nedeniyle çaresizlik içine düşmüşlerdir. Kuraklık ve girdi maliyetlerindeki artışlar nedeniyle son dört yılda sıkıntı içinde olan çiftçiler bu yıl da dolu yağışı nedeniyle iyice zora girmiştir. Devletin el uzatmaması halinde icra işlemleri, bahsi geçen köylü vatandaşlarımızı, tarlalarını da kaybedecek noktaya getirecektir. Vatandaşlarımız

bu zor günde devletin kendilerine yardım elini uzatmasını beklemektedir.

Bu bağlamda:

SORU 1) Ankara İli Beypazarı İlçesi'nde yaşanan gelişmelerle ilgili İlçe Tarım Müdürlüğü'nün haricinde herhangi bir araştırma yaptırılmış mıdır?

SORU 2) Bahsi geçen bölge dikkate alındığında, buranın afet bölgesi ilân edilmesi düşünülmekte midir?

SORU 3) Bahsi geçen bölgede çiftçilerin borçlarının ertelenmesi, faizlerinin ya da borçlarının tümünden affedilmesi söz konusu mudur?

SORU 4) Beypazarı İlçesi belde ve köylerinde yaşayan çiftçilerimizin yaşadığı mağduriyetin giderilmesi için ne gibi önlemler düşünülmektedir?

SORU 5) Ülkemizin havuç üretiminin yarısından fazlasını karşılayan Beypazarı İlçemizde yaşanan bu olumsuz gelişmelerin tüketiciye nasıl yansması beklenmektedir? Bu konuda tüketicinin olumsuz etkilenmemesi için herhangi bir önlem alınması düşünülmekte midir?

SORU 6) Son günlerde ülkemizin çeşitli bölgelerinde görülen düzensiz yağışın verdiği zararlara ilişkin ne gibi düzenlemeler yapılması düşünülmektedir?

CEVAP 1-2-4-5-6) Bakanlığımızca yürütülen 2090 Sayılı "Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında" Kanuna göre; çeşitli tabii afetler nedeniyle (Tarım Sigortaları Kanunu kapsamı dışında kalan afetler için) tarımsal varlıkları %40'ın üzerinde zarar gören, bu zararlarını tarım ve tarım dışı diğer gelirleri ile karşılayamayacak durumda olduğu İl Hasar Tespit Komisyon Kararı ile belirlenen çiftçilere karşılıksız nakdi yardım yapılmaktadır.

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu'na bağlı olarak "**Tarım Sigortaları Havuzu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik**"ın 18/05/2006 tarih ve 26172 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin "**Yardım ve borç ertelemesi**" başlıklı 29 uncu maddesinde: "**Bu Yönetmelik kapsamında, uygulama yılında yer alan riskler için tarım sigortası yaptırmayan üreticiler, 20/6/1977 tarihli ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanundan yararlanamaz.**

Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen riskler, bölgeler ve ürünler dışında kalan risk, ürün ve bölgelerde 2090 sayılı Kanun kapsamında yardım yapılabilir."denilmektedir.

Bu kapsamda, **2009 yılı için** 31 Aralık 2008 tarih ve 27097 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/14479 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde "**Bitkisel ürünler için, dolu ana riski ile birlikte ... Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır**" denilmektedir. **Bu kapsamda, dolu afeti nedeniyle 2090 sayılı Kanun kapsamında nakdi yardım yapılması mümkün değildir.**

"Afet Bölgesi" ilan etme yetkisi Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın görev alanında yer almaktadır.

2008 yılı toplam havuç üretimimiz yaklaşık 591.538 tondur. Önemli türler itibariyle, Türkiye'nin havuç üretiminde 2001/2008 yılları arasındaki değişim incelendiğinde, mevsimsel faktörlerin etkisi ile dalgalanmalar olmakla birlikte yıllar itibariyle havuçta üretim miktarında sürekli artış gözlenmektedir. 2008 yılında ülkemizde üretilen toplam 47.356.491 ton havuç ve turp ihraç edilmiştir. Bütün bu gelişmeler doğrultusunda ülkemizdeki üretim ve ihracat potansiyeli dikkate alınarak; Tarımsal üretimin geliştirilmesini, verimliliğin ve kalitenin artırılmasını amaçlayan "**Sübvansiyonlu Kredi Uygulamaları**" dâhilinde Ziraat Bankasının, tarımsal kredilendirme usul ve esasları dâhilinde kredi kullanılması uygun görülen gerçek ve tüzel kişilere tarımsal üretime yönelik olarak düşük faizli (sübvansiyonlu) yatırım ve işletme kredisi kullanılmaktadır.

Tarım Sigortaları Kanununa (Kanun No:5363) istinaden, 31.12.2008 tarih ve 27097 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2008/14479 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2009 yılında; "Bitkisel ürünler için dolu ana riski ile birlikte; yangın, heyelan, fırtına, hortum ve deprem ek riskleri paket halinde; ayrıca, açık alanda yetiştirilen meyveler için yukarıda belirtilen risklere ilave olarak don riski; ilgili genel şartlar, teknik şartlar, tarife ve talimatları

kapsamında; Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilerin, mevcut arazi ve ürün bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınır.” hükümleri çerçevesinde çiftçilerimiz ürünlerini sigorta yaptırabilmektedir. Aynı zamanda, tarım sigortası yaptıran çiftçilerimizin toplam sigorta primlerinin % 50’si Devlet desteği olarak karşılanmaktadır.

Sistemin ilk yılları olması sebebiyle, orta vadede, sel ve uzun vadede kuraklık gibi rizikoların kapsama alınması mümkün olabilecektir. Bunun gerçekleşmesi için geniş kapsamlı bir veri toplama ve değerlendirme çalışmasından sonra sigorta tekniğinin gerektirdiği analizlerin ve hesaplamaların yapılması gereklidir. Sistemin kalıcı ve sağlıklı bir sistem olabilmesi için hazmederek ve dikkatli bir şekilde gelişmesi son derece önemlidir. Bu amaçla, uygulamadan elde edeceğimiz deneyimlerimiz sonucunda, belirli analizlerin ve hesaplamaların da yapılarak, gerekli sigorta bilgilerine ulaştıktan sonra teminat verilen riskleri ve alanları genişleterek, çiftçilerimizin tüm ihtiyaçlarını karşılayabilecek sürdürülebilir ve kalıcı bir sigorta sistemin altyapısı tesis edilmeye çalışılmaktadır.

- Beypazarı İlçesi, Kırşeyhler köyünde; tarım sigortası kapsamında bitkisel ürün konusunda; 732 dekar alanda, 11.173 TL prim tutarlı, toplam 140 adet Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş olup, 53 adet poliçe tazminat ödemesine esastır.

- Mahmutlar köyünde; tarım sigortası kapsamında bitkisel ürün konusunda; 643 dekar alanda, 7.813 TL prim tutarlı, toplam 128 adet Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş olup, 18 adet poliçe tazminat ödemesine esastır.

- Tacettin köyünde; tarım sigortası kapsamında bitkisel ürün konusunda; 30 dekar alanda, 128 TL prim tutarlı, toplam 4 adet Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş olup, sisteme hasar ihbarı yapılmamıştır.

- Dikmen köyünde; tarım sigortası kapsamında bitkisel ürün konusunda; 295 dekar alanda, 4.371 TL prim tutarlı, toplam 11 adet Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş olup, 1 adet poliçe tazminat ödemesine esastır.

- Oymaağaç köyünde; tarım sigortası kapsamında bitkisel ürün konusunda; 749 dekar alanda, 7.409 TL prim tutarlı, toplam 25 adet Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş olup, 2 adet poliçe tazminat ödemesine esastır.

- Merkez köyünde; tarım sigortası kapsamında bitkisel ürün konusunda; 486 dekar alanda, 3.692 TL prim tutarlı, toplam 42 adet Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş olup, 19 adet poliçe tazminat ödemesine esastır.

Hasar tespit işlemlerinin tamamlanmasını müteakip, en geç 30 gün içerisinde kesinleşmiş olan tazminat miktarları sigortalıya ödenmektedir.

CEVAP 3) Konuyla ilgili olarak Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğünden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

Ana sözleşmemiz gereği, tabii afetler nedeniyle ürünleri hasar gören üretici ortaklarımızın Kooperatiflerimize olan günü gelmemiş borçlarının faizli olarak ertelenebilmesi için; borcun vadesinden ve hasat döneminden önce vuku bulan tabii afetten dolayı, yürürlükte olan 2090 sayılı yasaya göre, tarımsal varlıklarının %40 ve üzerinde hasar görmesi ve 2005/5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamı dışında kalan risk, ürün ve bölgelerde üretim yapmaları halinde, Tarım Kredi Kooperatifi yetkilisinin de bulunacağı İl ve İlçe Hasar Tespit Komisyonlarınca hasarın tespit edilmesi ve düzenlenen hasar tespit komisyonu raporları ile diğer belgelerin kurumumuza intikal ettirilmesi halinde durumları değerlendirilebilmektedir.

Ancak; yazıya konu afetin vuku bulduğu tarımsal üretim yapılan bölge (Ankara), maruz kalınan risk (dolu) ve ürünler (hububat, sebze) itibariyle 2005/5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında olduğundan, söz konusu ortakların kredi borçlarının ertelenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Diğer yandan; hâlihazırda yürürlükte olan ödeme kolaylığı uygulamamız kapsamında; vadesi geçen borçları bulunan ortaklarımıza, ödeme tarihi itibariyle hesaplanacak faizi ile birlikte oluşan borçlarının %20’sini peşin ödemeleri kaydıyla ve taksit aralıkları 3 ayı geçmemek üzere 12 aya kadar faizli olarak taksitlendirme imkanı verilmektedir.

Konuyla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır;

22.03.2009 tarih ve 27177 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2009/14804 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; Bankamızca 2005/8378, 2005/9839, 2006/9994, 2006/11199, 2006/11201, 2007/12339, 2007/13045, 2008/13881 ve 2008/14489 sayılı Kararnameler gereğince kullandırılan ve/veya ertelenen kredilerin vadesinin, işletme kredilerinde 24 ayı, yatırım kredilerinde ise 7 yılı aşmayacak şekilde yeniden belirlenebileceği hükme bağlanmış olup, bu kapsama giren üreticilerin Bankamıza olan tarımsal kredi borçlarının vadesi, başvuruları halinde indirimli faiz oranları üzerinden uzatılabilmektedir.

Bankamızın yeniden yapılandırılmasına ilişkin 4603 sayılı Kanun gereğince, Bankalara bedeli önceden ödenmeden görev verilemeyeceği hükme bağlandığından, yukarıda belirtilen vade uzatımı haricinde, faiz affı ve faizsiz erteleme gibi uygulamaların Bankamızca re'sen gerçekleştirilmesi mümkün bulunmamaktadır.